

Obsah

Seznam autorů	5
Seznam použitých zkratk	19
Předmluva	21
Historický úvod	22
ČÁST PRVNÍ: Obecná část soukromého práva	33
Kapitola I: Soukromé právo a jeho základní zásady	35
1 Předmět úpravy občanského zákoníku a jeho aplikace v soukromém právu	38
2 Ochrana soukromých práv	39
Kapitola II: Právní úprava osob v občanském právu	41
1 Fyzické osoby	41
1.1 Vznik a zánik právní osobnosti	41
1.2 Nezvěstnost člověka	43
1.3 Svěprávnost	44
1.4 Problematika nezletilých a jejich způsobilosti právně jednat	44
1.5 Omezení svěprávnosti	45
1.6 Podpůrná opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat ..	47
1.6.1 Institut předběžného prohlášení (§ 38 až 44 obč. zák.)	47
1.6.2 Nápomoc při rozhodování (§ 45 až 48 obč. zák.)	48
1.6.3 Zastoupení členem domácnosti (§ 49 až 54 obč. zák.)	48
1.6.4 Vznik zastoupení	48
1.6.5 Rozsah zastoupení	49
1.6.6 Zánik zastoupení	49
Kapitola III: Osobnost člověka	50
1 Jméno člověka a jeho ochrana	52
2 Podoba a soukromí	53
3 Právo na duševní a tělesnou integritu	54
4 Práva člověka převzatého do zdravotnického zařízení bez jeho souhlasu	56

5	Nakládání s částmi lidského těla	57
6	Ochrana lidského těla po smrti člověka	58
Kapitola IV: Zastoupení		59
1	Smluvní zastoupení	59
1.1	Prokura	60
1.2	Zastoupení podnikatele	61
2	Zákonné zastoupení a opatrovnictví	61
2.1	Opatrovnictví člověka	62
2.2	Opatrovnictví právnické osoby	64
Kapitola V: Právnické osoby		65
1	Obecně o právnických osobách a veřejných rejstřících	65
2	Ustavení a vznik právnické osoby	66
3	Výklad právní úpravy právnických osob	66
3.1	Právnické osoby veřejného a soukromého práva	69
3.2	Veřejné rejstříky právnických osob	70
3.3	Ustavení a vznik právnické osoby	71
3.4	Neplatnost právnické osoby	73
3.5	Identifikace právnických osob	73
3.6	Orgány právnické osoby	74
3.7	Zrušení a zánik právnické osoby	77
3.8	Přeměna právnické osoby	79
3.9	Likvidace	80
4	Korporace	83
4.1	Spolek	84
4.2	Veřejná obchodní společnost	86
4.3	Komanditní společnost	88
4.4	Společnost s ručením omezením	89
4.5	Akciová společnost	90
4.6	Družstvo	92
5	Fundace	93
6	Ústav	94
Kapitola VI: Věci a jejich rozdělení		96
1	Součást věci	98
2	Příslušenství věci	99
3	Cenný papír	99

Kapitola VII: Právní skutečnosti	100
1 Právní jednání	101
1.1 Náležitosti právního jednání	102
1.2 Forma právních jednání	103
1.3 Soukromá a veřejná listina	104
1.4 Doložení času	105
1.5 Druhy právních jednání	105
1.6 Výklad právních jednání	107
1.7 Právní jednání vůči nepřítomné osobě	107
1.8 Neplatnost právních jednání	108
1.9 Problematika relativní neúčinnosti	109
2 Právní události	111
2.1 Význam času a jeho počítání v občanském právu	111
2.2 Promlčení	112
2.3 Prekluze	115
 ČÁST DRUHÁ: Rodinné právo	 117
 Kapitola I: Úvod do rodinného práva	 119
1 Prameny rodinného práva	119
1.1 Ústavněprávní úroveň (Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod)	119
1.2 Nadnárodní úroveň	119
1.3 Úroveň běžných zákonných předpisů	120
1.4 Podzákonné právní předpisy	120
2 Pojmosloví v oblasti rodinného práva	120
3 Pojem, funkce a postavení rodinného práva v systému soukromého práva	124
3.1 Pojem rodinného práva	124
3.2 Funkce rodinného práva	124
3.3 Postavení rodinného práva v systému soukromého práva	125
 Kapitola II: Manželství	 126
1 Vznik manželství	126
1.1 Zdánlivé manželství – manželství, které nevzniklo	128
2 Zánik manželství	128
2.1 Neplatnost manželství	129
2.2 Majetkové poměry po zániku manželství	129

Kapitola III: Manželské majetkové právo	131
1 Pojem manželské majetkové právo	131
1.1 Bydlení	131
1.2 Obvyklé vybavení rodinné domácnosti	131
1.3 Rodinný závod	132
2 Společné jmění manželů	132
2.1 Obsah společného jmění manželů	132
2.2 Režimy společného jmění manželů	134
2.3 Vypořádání společného jmění	135
Kapitola IV: Určování rodičovství	137
1 Určování otcovství	137
2 Popírání otcovství	138
Kapitola V: Rodičovská odpovědnost	140
1 Výkon rodičovské odpovědnosti a její pozastavení	141
2 Jednotlivé složky rodičovské odpovědnosti	141
Kapitola VI: Vyživovací povinnost	143
1 Pojem a rozsah vyživovací povinnosti	143
2 Druhy vyživovací povinnosti	144
Kapitola VII: Osvojení	146
1 Pojem osvojení	146
2 Podmínky osvojení	147
Kapitola VIII: Náhradní péče o dítě	149
1 Pojem náhradní péče o dítě	149
2 Poručenství	149
3 Opatrovnictví	150
4 Svěření dítěte do (osobní) péče jiné osoby	151
5 Pěstounství	151
6 Ústavní výchova	152
Kapitola IX: Práva dítěte v civilním řízení	153

Kapitola X: Registrované partnerství	155
1 Pojem	155
2 Vznik registrovaného partnerství	155
3 Neexistence a neplatnost partnerství	157
4 Práva a povinnosti partnerů	157
5 Vyživovací povinnost	158
6 Rodičovská odpovědnost	159
7 Zánik partnerství	160
8 Vztah právní úpravy registrovaného partnerství k občanskému zákoníku	160
 ČÁST TŘETÍ: Absolutní majetková práva	 161
Kapitola I: Věcná práva – obecný výklad	163
Kapitola II: Vlastnické právo	165
1 Pojem vlastnického práva	165
2 Předmět a obsah vlastnického práva	165
3 Omezení vlastnického práva, vyvlastnění	166
3.1 Sousedské vztahy	166
3.2 Omezení vlastnického práva ve veřejném zájmu, vyvlastnění	169
4 Nabývání vlastnického práva	170
4.1 Originární a derivativní nabytí vlastnického práva, převod a přechod vlastnictví	170
4.2 Jednotlivé právní důvody nabytí vlastnického práva	170
4.2.1 Smlouva	170
4.2.2 Nabytí od neoprávněného	172
4.2.3 Přivlastnění věci ničí nebo zvířete bez pána	174
4.2.4 Nález věci ztracené, ztraceného zvířete nebo věci skryté	175
4.2.5 Vydržení	176
4.2.6 Nabytí rozhodnutím orgánu veřejné moci	177
4.2.7 Nabytí přírůstkem	178
5 Ochrana vlastnického práva	180
5.1 Soudní ochrana vlastnického práva	180
5.2 Ochrana vlastnického práva svépomocí	182
6 Katastr nemovitostí a jiné veřejné seznamy	182
6.1 Veřejné seznamy	182

6.1.1	Právní následky zápisu práva k věci do veřejného seznamu	184
6.1.2	Princip materiální a formální publicity	184
6.1.3	Odstraňování nesouladu stavu zapsaného ve veřejném seznamu se skutečným právním stavem	184
6.2	Katastr nemovitostí	185
6.2.1	Předmět evidence katastru	185
6.2.2	Druhy zápisů do katastru nemovitostí	186
6.2.3	Zásady uplatňované při zápisech do katastru nemovitostí ..	187
Kapitola III: Spoluvlastnictví		188
1	Podílové spoluvlastnictví	188
1.1	Podíl na společné věci	188
1.2	Vznik podílového spoluvlastnictví	189
1.3	Obsah podílového spoluvlastnictví	190
1.3.1	Vztahy mezi spoluvlastníky navzájem – vytváření společné vůle (správa společné věci), práva ke spoluvlastnickému podílu	190
1.3.2	Vztahy spoluvlastníků navenek vůči třetím osobám	192
1.3.3	Vztah spoluvlastníka k třetím osobám a ostatním spoluvlastníkům ohledně jeho spoluvlastnického podílu ..	192
1.4	Oddělení ze spoluvlastnictví a zrušení spoluvlastnictví	192
1.5	Ochrana spoluvlastnictví	194
2	Bytové spoluvlastnictví	195
3	Přídavné spoluvlastnictví	198
Kapitola IV: Držba		200
1	Pojem, smysl a účel úpravy držby	200
2	Druhy držby	201
3	Předmět držby	202
4	Vztah mezi vlastníkem věci a držitelem – práva a povinnosti držitele vůči vlastníkovi	202
5	Ochrana držby	203
6	Zánik držby	204
Kapitola V: Věcná práva k věcem cizím		205
1	Právo stavby	205
1.1	Pojem	205

1.2	Vznik a zánik práva stavby	206
1.3	Právní poměry z práva stavby	207
2	Věcná břemena	207
2.1	Služebnosti	208
2.1.1	Druhy služebností	208
2.1.2	Zánik služebnosti	211
2.2	Reálná břemena	211
3	Zástavní právo	212
3.1	Pojem	212
3.2	Vznik zástavního práva	213
3.3	Rozsah zástavního práva	215
4	Zadržovací právo	215
Kapitola VI: Dědické právo		217
1	Obecný výklad	217
1.1	Základní pojmy a zásady nové právní úpravy	217
1.2	Předpoklady dědění	218
2	Smrt zůstavitele	219
3	Existence pozůstalosti	219
4	Dědický titul	220
4.1	Závěť	221
4.1.1	Požizovací způsobilost	223
4.1.2	Formy závěti	223
4.1.3	Úlevy při pořizování závěti	225
4.1.4	Vedlejší doložky v závěti a zrušení závěti	226
4.2	Dědická smlouva	228
4.3	Zákon jako dědický titul	229
4.3.1	Nepominutelný dědic	231
4.3.2	Ochrana nepominutelného dědice a právo na zaopatření některých osob	231
5	Způsobilý dědic	233
5.1	Fyzická osoba	233
5.1.1	Nezpůsobilost k dědění	233
5.1.2	Vydědění	234
5.2	Právnícká osoba	235

ČÁST ČTVRTÁ: Relativní majetková práva	237
Kapitola I: Závazky – všeobecná ustanovení	239
1 Vznik závazků a jejich obsah	239
2 Smlouva	240
2.1 Definice a druhy smluv	240
2.2 Uzavření smlouvy, předsmělní odpovědnost	241
2.3 Obsah smlouvy	242
2.4 Smlouva o smlouvě budoucí	245
3 Obsah závazků	245
Kapitola II: Závazky ze smluv uzavíraných se spotřebitelem	248
1 Obecná ustanovení o závazcích ze smluv uzavíraných se spotřebitelem (§ 1810 až 1820 obč. zák.)	250
2 Smlouvy uzavírané distančním způsobem a smlouvy uzavírané mimo obchodní prostory (§ 1820 až 1841 obč. zák.)	252
3 Finanční služby (§ 1841 až 1851 obč. zák.)	253
4 Dočasné užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby (§ 1852 až 1866 obč. zák.)	254
5 Zákon o ochraně spotřebitele	254
6 Zákon o spotřebitelském úvěru	255
Kapitola III: Změny závazků	258
1 Změna v osobě věřitele	258
2 Změna v osobě dlužníka	259
3 Postoupení smlouvy	260
4 Změny v obsahu závazků	261
Kapitola IV: Zánik závazků	262
1 Jiné způsoby zániku závazků	266
1.1 Dohoda	266
1.2 Započtení	266
1.3 Odstupné	267
1.4 Splynutí	267
1.5 Prominutí dluhu	267
1.6 Výpověď	267
1.7 Odstoupení od smlouvy	268
1.8 Následná nemožnost plnění	268
1.9 Smrt dlužníka nebo věřitele	268

Kapitola V: Zajištění a utvrzení dluhů	270
1 Zajištění dluhů	270
1.1 Jistota	270
2 Způsoby zajištění dluhu	271
2.1 Zástavní právo	272
2.2 Zadržovací (retenční) právo	274
2.3 Ručení	275
2.4 Finanční záruka	276
2.5 Zajišťovací převod práva	276
2.6 Dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů	278
3 Utvrzení dluhů	278
3.1 Smluvní pokuta	278
3.2 Uznání dluhu	279
Kapitola VI: Závazky z právních jednání – vybrané smluvní typy	280
1 Darování	280
2 Koupě	282
2.1 Koupě movité věci	284
2.2 Práva z vadného plnění	286
2.2.1 Obecná úprava	287
2.3 Koupě movité věci	288
2.4 Koupě nemovité věci	289
2.5 Koupě závodu	289
2.6 Prodej zboží spotřebiteli	290
2.7 Vedlejší ujednání při kupní smlouvě	292
3 Výprosa, výpůjčka, zápůjčka	293
4 Nájem	295
4.1 Nájemní smlouva	295
4.2 Podnájem	297
4.3 Práva a povinnosti pronajímatele a nájemce	298
4.3.1 Povinnosti pronajímatele	298
4.3.2 Povinnosti nájemce	299
4.4 Změna vlastnictví	299
4.5 Skončení nájmu	300
4.6 Závěrečné poznámky	302
5 Zvláštní ustanovení o nájmu	302
5.1 Zvláštní ustanovení o nájmu bytu a nájmu domu	302
5.1.1 Odevzdání bytu	303
5.1.2 Nájemné	303

5.1.3	Služby	304
5.1.4	Některá práva a povinnosti	304
5.1.5	Podnájem	304
5.1.6	Následky smrti nájemce	304
5.1.7	Skončení nájmu	305
5.1.8	Nájem družstevního bytu	306
5.1.9	Nájem služebního bytu	306
5.1.10	Nájem bytu zvláštního určení	307
5.2	Zvláštní ustanovení o nájmu prostoru sloužícího k podnikání	307
5.2.1	Skončení nájmu	308
5.2.2	Náhrada za převzetí zákaznické základny (§ 2315 obč. zák.)	308
5.3	Zvláštní ustanovení o podnikatelském pronájmu věcí movitých	308
5.4	Zvláštní ustanovení o nájmu dopravního prostředku	309
5.5	Ubytování	309
6	Pacht	310
6.1	Vady propachtované věci	311
6.2	Doba pachtu	311
6.3	Inventář	312
6.4	Zástavní právo	312
6.5	Zemědělský pacht	312
6.6	Pacht závodu	313
7	Licence	313
7.1	Úvod	313
7.2	Pojmy	314
7.3	Nabývání licence licenční smlouvou	315
7.4	Omezení nabyvatele licence	319
7.5	Nakládání s licencí	320
7.6	Zánik licence	320
7.7	Zvláštní ustanovení pro licenční smlouvu nakladatelskou	321
8	Poskytování digitálního obsahu	322
8.1	Obecná ustanovení	323
8.2	Jednorázové plnění	324
8.3	Poskytování digitálního obsahu spotřebiteli	324
8.4	Změna digitálního obsahu	326
9	Dílo	326
9.1	Forma a obsah smlouvy	327
9.2	Cena za dílo	328
9.3	Práva a povinnosti stran, způsob provádění díla	329

9.4	Vady díla	331
9.5	Stavba jako předmět díla	331
9.6	Dílo s nehmotným výsledkem	332
Kapitola VII: Závazky z deliktů		333
1	Obecný výklad	333
2	Prevence náhrady škody	334
3	Předpoklady vzniku povinnosti k náhradě škody	335
3.1	Protiprávní jednání a protiprávní stav	336
3.2	Vznik škody	336
3.3	Příčinná souvislost	337
3.4	Zavinění	338
4	Způsob a rozsah náhrady škody	338
4.1	Náhrada při ublížení na zdraví	340
4.2	Náhrada při usmrcení	341
5	Obecné delikty	342
5.1	Porušení dobrých mravů	343
5.2	Porušení zákona	343
5.3	Porušení smluvní povinnosti	344
6	Zvláštní ustanovení o povinnosti k náhradě škody	344
6.1	Škoda způsobená tím, kdo nemůže posoudit následky svého jednání (§ 2920 až 2922 obč. zák.)	344
6.2	Škoda způsobená osobou s nebezpečnými vlastnostmi (§ 2923 obč. zák.)	345
6.3	Škoda z provozní činnosti (§ 2924 obč. zák.)	345
6.4	Škoda způsobená provozem zvlášť nebezpečným (§ 2925 obč. zák.)	346
6.5	Škoda na nemovité věci (§ 2926 obč. zák.)	346
6.6	Škoda z provozu dopravních prostředků (§ 2927 až 2932 obč. zák.)	347
6.7	Škoda způsobená zvířetem (§ 2933 až 2935 obč. zák.)	348
6.8	Škoda způsobená věcí (§ 2936 až 2938 obč. zák.)	348
6.9	Škoda způsobená vadou výrobku (§ 2939 až 2943 obč. zák.)	349
6.10	Škoda na převzaté věci (§ 2944 obč. zák.)	350
6.11	Škoda na odložené věci (§ 2945 obč. zák.)	351
6.12	Škoda na vnesené věci (§ 2946 až 2949 obč. zák.)	351
6.13	Škoda způsobená informací nebo radou (§ 2950 obč. zák.)	352

OBSAH

Kapitola VIII: Závazky z jiných právních důvodů	354
1 Bezdůvodné obohacení	354
2 Nepříkázané jednání (§ 3006 až 3011 obč. zák.)	356
3 Upotřebení cizí věci k prospěchu jiného (§ 3012 až 3014 obč. zák.) ..	357
Příloha: grafická vyjádření k výkladu	358
Rejstřík	381